VITA THEODERICI VRIE.

THEODERICUS VRIE, libertati atque integritate restitutus, vinculis solutis pulsaque caligine.

VRIE constanter nobis audiit celeberrimus autor, qui *editioni* antiquæ *Coloniensi* fidem merito habuimus. Etsi non ignoremus, *Paulum Langium Monachum Bozawiensem, à quo in Chronico Citizensi* bis commendatus, utrobiq; eum appellasse VRIC. Sive ipsius *Langii* calamo, sive describentis potius oculis lapsus sit tribuendus. *Langii* vestigia legisse videntur *Gerhardus Johannes Vossius*, *Johannes Jacobus Hoffmannus*, & alii, qui hunc nostrum nomine *Vric* insigniunt.

Vossius de Histor. Latin. lib. 3. c. 5. p. 546. THEODORICI VRIC, inquit, *de gestis Concilii Constantiensis historia eo opere comprehensa, quod inscripsit de Consolatione Philosophiæ* (Ecclesiæ) Et *p. 548. Constantiensis Concilii tempore vivebat* THEODORICUS VRIC, *qui ad Sigismundum Imperatorem volumen partim prosa partim carmine contexuit de Consolatione philosophiæ* (Ecclesiæ.) *Quo majori ex parte Concilii Constantiensis gesta comprehendit. Meminit Paulus Langius in Chronico Citizensi.*

Hoffmannus in Lexico Universali, Tom. II. f. 447. col. 1. THEODORICUS VRICUS, *magni nominis in Concilio Constantiensi, sec. 15. opus de Consolatione philosophiæ* (Ecclesiæ) *metrico prosaicum inscripsit Imperatori Sigismundo.*

Andreæ Schotto (vel quisquis tandem autor) *in Hispaniæ Bibliotheca*, seu *de Academiis ac Bibliothecis, Tom. II. p.* 268. in Classe Eremitarum S. Augustini Hispanorum scriptorum, ex *Jos. Pamphili Episcopi Signini* Chronicis, & *Hieronymo Romano*, dictus VRIAS. Ita enim scribit: THEODORICUS VRIAS *Hispanus, Vir non contemnendæ eruditionis, reliquit opus de Consolatione Ecclesiæ, Argentinæ olim excusum. Floruit ad annum Christi* M. CCCC. Nostrum designari Vrie, ex omnibus constat circumstantiis. Etsi *Coloniæ* editum opus sciamus, non *Argentinæ*, quod non vidimus. Memoria interim quem non fallat?

Forte *Schotto* cum suis autoribus, unde hausit, visum est, ex cognominis *Vrie* specie, ex castro Hispaniæ *Veas* in Vandalitia, cui olim nomen *Vrium* fuisse celebris Geographus *Baudrandus Tom. II. f.* 460. observat, haud longe à fluvio cognomine *Vrium*, nostrum *Vrie* traxisse originem. Ut eapropter ab illis appellaretur *Vrias*.

Atque

Atque ita noster *Vrie Hispanus* fuerit, si illis autoribus tribuenda fides.

Nos *Germanum* fuisse ex eo conjecimus, quod *Theologum se provinciæ Saxonicæ* diceret in præfatione operis sui, Sigismundo Imperatori inscripti. Non interim immemores, characterem illum esse posse non patriæ, sed loci officii. Atq; ita *Hispanos* Theologos in Germanicis monasteriis agere uti non adversũ, ita experientia confirmat. Sicut *in Westphalia* in monasterio Dominicanorum *Osnabrugi* Theologum Hispanum, doctrina clarum, disputationi solenni præsedisse, puerum me spectatorem in *patria Osnabrugi* olim audivisse memini. Satius interim in re dubia esse autumavimus, (quod mutato nomine *Vrias*, seductum aliquo pacto, cum autoribus suis, *Schottum* existimaremus,) *patriam colligere ex cœlo sub quo egisset.* Cui consonare videtur nominis *Vrie* dialectus germanica, cum sint adhuc inter Westphalos, qui *Vrie* audiant. Curatius scrutamen expectabimus ab aliis, quibus plus præsidiorum ac otii.

In SAXONIA verò egisse nostrum, sive patria sive functionis locus esset, extra omnem controversiam, suo ipsius indicio. Sive ea nostro hodierno stylo *superior Saxonia* indigitetur, sive *Inferior*, sive latiori sensu diffusa *Westphaliam* complexa, quod hactenus expiscari nobis non licuit, etsi per literas passim nodum solvi quæsiverimus.

MONACHUS fuit *Ordinis Eremitarum S. Augustini*, uti ex ipsa autoris Confessione manifestum.

THEOLOGIÆ LECTOR aut Professor in suo Monasterio aut forte Academia præ reliquis eximius claruit, indubio teste laudati operis publica inscriptione. Totum quoque opus ejusdemque disquisitiones sacræ continuæ Theologicam ejus professionem abunde confirmant.

Ecclesiasticæ historiæ fuisse *peritissimum*, testimonio fuerit operis prolixi filum.

Poëseos amantissimum testantur varia carminum genera, quibus opus hoc suum exornavit. Etsi verò elegantiam aurei seculi non exprimant, quin potius seculorum, quæ è barbarie vix emerserant, vestigia inculta referant, amorem tamen poëseos pro illius ætatis fortuna in autore commendant. *Boëtium ac Gersonem* imitatus apparet in hac ligatæ & solutæ orationis mixtura, operisque inscriptione. Quorum ille, *de Consolatione Philosophiæ*, iste *de Consolatione Theologiæ*, noster *de Consolatione Ecclesiæ* scripsit.

Pluribus scriptis eum olim inclaruisse colligi posse videtur ex *Pauli Langii* recensione, qui eum *inter alia* scripsisse *hoc* Opus *Historiæ Concilii Constantiensis*, nunciat.

Floruit seculo XV. sub Imperatoribus *Wenceslao, Ruperto, & Sigismundo.* Superstes adhuc fuit A.1425.

Incidit omnino in *turbulenta tempora*, expertus tristia fata *longi schismatis* & maximarum in Ecclesia turbarum, quæ increbuerant sub Pontificibus *Gregorio* XII. *Benedicto* XIII. *& Johanne* XXIII.

Infandam præcipue *morum corruptionem in universo clero* ipsaque sede Romana illa ætate præsens suis vidit oculis & horruit.

Vidit quoque utriusque *Generalis Concilii, Pisani* A. 1408. *& Constantiensis*, A. 1415. remedia, illis malis publicis quæsita.

Vidit & *Generale Concilium Senense*, A. 1423. *à Martino V.* juxta decretum Concilii Constantiensis convocatum, præter Provinciales Synodos plures.

Vidit & sui ordinis *Augustinianorum Generale Concilium*, sub eorum generali *Augustino de Roma* A. 1425. celebratum. Cui nostrum interfuisse verosimile. Quo finito *historicum* suum *de Concilio Constantiensi opus*, sub ipso Concilio Const. editum, recensuit ac denuo publicavit. Quod ideo ab eo factum videtur, quod appareat, in generali isthoc sui ordinis Concilio quam expectaverat reformationem, fine iterum suo fuisse frustratam. Quo inani successu motus hanc suam reformationis in Concilio Constantiensi quæsitæ, sed non impetratæ, historiam, querelis ac votis plenissimam, in lucem revocaverit. Ut exemplum superesset & communis desiderii, & publicæ sollicitudinis, ac indefessæ in hoc negotio Sigismundeæ industriæ, quin & expectationis frustratæ.

An *Concilii Basileensis* tempora proxima A. 1431. attigerit noster, incertum. Nisi forte *Augustinus Sabothius*, in Notis ad *Jordanum Saxonem s. de Saxonia, ordinis Eremitarum S. Augustini, qui de Vitis Fratrum Ordinis sui* libros 4. scripsit, hæc & alia explicaverit, quem nunc inspicere non fuit datum.

De cetero, quod *Universale Concilium Constantiense* summa illius ætatis gloria haberetur, huic inter illustres viros alios nostrum hunc Theologum Vrie interfuisse, subindicare videtur laudatus *Hoffmannus l. c.* An verò ex certo hoc habuerit fonte atque autore, an potius suo fisus judicio ita collegerit, affirmare haud sustinemus. Neque verò diffitebimur, *conjecturam* hanc quoque fuisse *nostram*, non omni forte specie destitutam. In magno scil. peregrinorum Theologorum, omnis ordinis aut religionis, Constantiam ad Concilium advolantium numero, cum Generali Augustinianorum advenerunt *Theologi Doctores Augustiniani XVI.* Quorum omnium nomina non consignata ab *Ulricho Reichenthal* & *Gebhardo Dacher*, qui his rebus in Concilio inquirendis præfecti. Neq; *Munsterus* distincte commemoravit, illorum absque dubio vestigia secutus. In his quid si & noster extiterit *Vrie, Theologus Augustinianus*, & doctrina & ingenio clarus.

Accedit, quod *Historiam* hanc *Concilii Constantiensis scripserit durante Concilio Constantiensi.* Cujus primam partem, quatuor nempe priores libros, absolvit *A.* 1417. *feria* 6. *ante Dominicam Septuages.* Quatuor posteriores, aut ultimam partem, *eod. anno* 1417. *mense Novembri.* Ubi observandum probe, in hac recensione ea ab autore describi quæ tam distincte per literas alio perscribi vix potuerint. Quin ergo præsentem arguunt spectatorem, eumque oculatissimum. Deinde tam cito per nuncios nunciari in remotis regionibus in Concilio gesta non potuerant, quàm autor noster descripsisse deprehenditur

ditur. Vix enim gesta calamo suo jam consignavit noster Historicus. Quippe quod Anno 1417, *diebus definitis*, ea scripsisse cognoscatur, quæ vix ac ne vix quidem in Concilio gesta, nedum alio perscripta. Ita *creationem Pontificis novi* Martini V. in Concilio, omnibus circumstantiis adjectis, à creatione A. 1417. d. 11. Nov. *vix septem diebus elapsis*, jam in hoc suo opere descripserat d. 18. Nov. Ex quibus abunde colligi posse videtur, eum Concilio interfuisse. Ad minimum haud longe abfuisse dicendus.

Vigilantissimum certe virum fuisse constat, qui non somno deditus ac inertiæ, sed oculos suos circumferre uti per libros, ita per Ecclesias, per respublicas, didicerit. Qui non externam fortunam spectasse contentus, affici nequiverit periculis publicis: Sed cui curæ cordique fuerit *salus Ecclesiæ publica*. Cui nec defuerunt uti literarum ita *prudentiæ* præsidia. Ut, non affectibus temere serviens, caute res distingueret, publicæ integritati profuturas aut nocituras.

Litium Ecclesiasticarum vel *Ecclesiastico-politicarum*, in Ecclesia tunc grassantium, hostis fuit infensissimus, qui toto pectore abominatus *arrogantiam de primatu contendentium Ecclesiasticorum. Simoniæ* quoque & irreligiosæ corruptionis impatiens.

Imperio Romano & civili Magistratui suum jus gladii ac *ferri*, Episcopis & Ecclesiasticis *jus verbi*, constantissime ac animose asseruit. Neque curiæ Romanæ defectus & maculas detegere dubitavit: Quod vel libertatem seculi id ferre, vel nimiam corruptionem id requirere sciret.

Emendationis ac *reformationis Ecclesiasticorum* vota ardentissima concepit. Sigismundi Imperatoris & Patrum in Concilio congregatorum saluberrimo instituto, *ad reformationem universalem* tendenti, ex animo applausit. Impedimenta alicubi injecta acerbe deploravit. Successum vel levissimum, impensi gaudii materiam amplexus est. Refractarios, ac pacis publicæ atque reformationis Ecclesiasticæ pertæsos, *Johannem* XXIII. & *Benedictum* XIII. Pontifices, execratus.

Impense favit *Gregorio* XII. quod paci ac reformationi in Concilio Constantiensi instituendæ non obstitisset, sed, ex voto Sigismundi Imperatoris ac Concilii, Papatui sponte valedixisset.

Sigismundi Imperatoris Zelum, ac pro universali Ecclesiæ reformatione suscipienda ardorem, devotissimo cultu prosecutus est, ut in cœlum usque attolleret.

Ferdinandi quoque & *Alphonsi*, *Arragoniæ Regum*, pietatem ac ardens pacis ac reformationis studium adoravit.

Ex suo interim seculo quod singulares nonnullas opiniones traxerit, non mirum, sive religionem ejusque momenta, sive regimen Ecclesiasticum concernentes.

Wiclefo, *Hussio*, & *Hieronymo Pragensi*, amore Ecclesiæ Romanæ, minime fuit addictus. Ut dici nequeat, acerbitatem styli & aculeatum calamum, quem in *aulam Romanam* ejusque vitia, inque *cleri* communes grandesque *lapsus* strinxisse notatur, ex affectu in Hussum ejusque doctrinam profectum. Cum æque acerbe Hussum ac reliquum

quum clerum tractaverit, in quo turpitudinem vitiorum perstringendam putavit.

Legisse eum apparet gravissima scripta virorum suæ ætatis celebrium, qui *corruptionem Ecclesiæ publicam* graphice depinxerant, *Petri de Aliaco, Nicolai de Clemangiis, Johannis Gersonis*, aliorumque, quorum fuit coætaneus. His calculum sua hac dedisse historica Concilii descriptione, eorumque querelas auxisse, remedia quæsita confirmasse ac impensius optasse animadvertitur. Ut vir doctus, Theologus cordatus, & civis bonus sui temporis merito habeatur.

Quod igitur à Cl. Vrie nonnisi *nobilis Historia Concilii Const.* supersit, meruit utique *monumentum hoc* ab interitu conservari. Quapropter ex pulvere resuscitare oblivione sepultum non dubitavimus.

Quam verò *diligentiam* atque *fidem* in hoc antiquo libro recensendo adhibuerimus, intelligent, qui meminerint, cujus sit operæ ac industriæ, ex MSCtis, vetustissimisq; impressis codicibus, *perpetuis abbreviaturis* horrentibus, sententiam eruere integram. Cum aliàs arduum sit, de iis, quæ conjecturâ sequenda sunt, aliquid certi promittere.

Ita primùm noster Vrie in *vetusto codice Coloniensi* ex longa ætate continuis fere *abbreviaturarum* rugis atque plicis horrere nobis visus. Ut haud immerito lectorem à se arcere, perpetuis tenebris mancipandus videretur. Quasi nollet videri, cujus vox nollet audiri nec intelligi.

Præter angustissimos hosce vocum carceres, catenis quasi & vinculis tota porro orario ita constricta deprehensa, ut *neque ullo commatis vel puncti intervallo* distingueretur. Quod quantum lectori pariat tædium, & quos injiciat scrupulos, norunt qui in antiquis MSCtis & æmulis primis editionibus non sunt hospites. Aperire proinde obscuros hos vocum carceres, & arctissima vincula laxare, uti operæ esse pretium judicavimus, ita amore publicæ rei ac posteritatis, omni adhibito studio *rem difficilem* pertentavimus. Sicubi lucem adhuc majorem desideraverit lector, sua conjectandi arte se feliciorem probabit, de re literaria optime meriturus.

Posthæc non ornatui, sed luci operis antiqui & fere ignoti, ac vel ob memoratos abbreviaturarum carceres paucis inspecti, brevia dedimus *rerum argumenta, margini adjecta*. Credidimus enim, in vetustis ac desertis monumentis expoliendis atque commendandis, ejusmodi locum esse *oculiferiis*. *Argumenta* isthæc *marginalia* lectorum oculos per librum errantes tenent, ducunt, & in viam pertrahunt. Dein juvant & delectant. Quippe quod brevi manu potissimas res comprehendere lector ac ab aliis minus necessariis distinguere prompte possit. Et judicii hoc subsidium, & memoriæ legentis ac repetentis, aut rem lectam denuo perquirentis, est adjumentum.

Sunt autem hæc *summaria* sic adornata, ut *illius ætatis indolem* ab autore descriptam aperte referant. Unicus hic scopus merito sit talium argumentorum autoribus. Ab omni censura rerum ab autore descri-

descriptarum abstinuimus plane. Cum hoc alterius sit fori. Aculeos itaque omnes remotos esse ac longum valere jussimus. *Qualis fuerit rerum in Ecclesia & republica ante & circa Concilii Constantiensis tempora facies*, indice digito monstravimus, notulis istis ac characteribus, ad mentem autoris, non nostri seculi sententiam, compositis.

Quos pro genio seculi hæreseos accusavit Autor, purgare nostrum non fuit. Uti pungere suæ ætatis Pontifices summos licuit, ita in eo feremus, quod Hussum lacessiverit. Ista id volebant secula. Satis est, hos illorum temporum cognovisse mores.

Non nostram igitur attingunt ætatem brevicula isthæc argumenta, sed *pristinam Ecclesiæ & reipublicæ fortunam* tempore Concilii Constantiensis. Nostrûm hodie quenquam offendere nobis religio est. Uti nec priscam Romanæ curiæ formam hodie superesse opinamur, quæ ex virtute gloriam nunc quærat solidiorem. Habent suum genium secula quævis. Nec ex uno ævo cuncta tempora judicanda. Solertis interim est distinguere temporum conditiones, vitia & virtutes.

Uti marginalium hoc jus esse putavimus, abstinere ab unguibus, ita & *argumentis librorum* ac *capitum* hoc privilegium concessum rati, vim *sensumque omnem absque dentibus breviter indicare*, rem olim gestam paucis sincere sumus complexi.

HÆc te, optime lector, scire voluimus de Vita *nostri Theodorici Vrie.* Quem merito *nostrum* appellaverimus, quod nulli parserimus labori in illo resuscitando ac ex densissima caligine in lucem revocando. *Vita genus ac fata viri* ex ipso hoc ejus opere collegimus: Quod nullum reperiremus nobis præeuntem, vel si quis vel verbo autorem attigisset, non impegisse esset visus. Ignoscet igitur nobis, si quid præteriisse videbimur, quotusquisque memor fuerit, quanti sit laboris, in arduis viam quærere, ac secuturis parare atque monstrare.

His utere, integerrime lector, memor, cum ab autore nostro, ipsoque Concilio Constantiensi, tria pœne sint elapsa secula, ob longum temporis intervallum, instar somnii hæc omnia nostræ ætati videri: Quemadmodum nostra studia & hujus seculi fata posteris olim, quando nos dudum abierimus, somniorum instar habebuntur. Abiere patres, ut vix horum meminerimus: Ibimus & nos, illorum exemplo, post fata expectaturi dulcem nostri memoriam. Vale, bone lector, ac tuâ virtute & in nos affectu, utrique servemur ac vivamus, cura.

HERMANNUS von der Hardt/
Osnabrugâ Westphalus, Academiæ Juliæ Prof.

Hæc

Nobilis hæc
Concilii Constantiensis Historia
Scripta
a
THEODERICO VRIE
Theologo Augustiniano
Anno M CCCC XVII.
durante Concilio Constantiensi,
Imperante
SIGISMUNDO IMPERATORE.
Revisa
ab Autore
Anno M CCCC XXV
celebrato Generali Augustinianorum Concilio
sub Augustino de Roma,
Eodem CÆSARE SIGISMUNDO.
Excusa Coloniæ
Anno M CCCC LXXXIV
Sub Imperio
FRIDERICI IMPERATORIS.
Restituta
Helmstadii in Academia Julia
Anno M DC XCVI mense-Februario,
Quo, ob calidam aëris tempestatem insolito exemplo cuncta in hortis
progerminabant ac flores protrudebant,
Regnante
IMPERATORE LEOPOLDO,
ANTIQVÆ GERMANORUM GLORIÆ ET
MAJESTATIS ROMANI IMPERII
VINDICE GLORIOSISSIMO.